

ПРО МОТИВАЦІЙНІ АСПЕКТИ СТУДЕНТІВ ЩОДО ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ

Льницька Г.С., Зелененко Н.О.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Анотація. Робота присвячена впровадженню суттєвої та ефективної методики дистанційного навчання студентів у закладі вищої освіти. Доведено, що більшість студентів не мають мотивації до самостійної теоретичної та практичної підготовки з фізичного виховання в умовах актуальних карантинних заходів, що відображає низьку мотивацію до якісного навчання. Обґрунтовано, що механізм мотивації особистості під час підготовки у виші уможливорює розробку необхідних заходів менеджменту навчально-професійної діяльності. Свідоме створення у навчальному процесі відповідних учбових умов та методичного забезпечення щодо дистанційного навчання є необхідною педагогічною умовою досягнення мотиваційної потужності.

Ключові слова: мотивація, студенти, дистанційна освіта.

Вступ. Процес навчання є специфічно організованою взаємодією, при якій відбувається передача теоретичних знань та практичних навичок від викладача студентів з метою формування компетентнісних навичок. Головним завданням вищої сучасної школи на складному та важкому сьогоденному етапі є впровадження технологій для дистанційного навчання та отримання подальших результатів щодо опанування навчального матеріалу. Підвищення якості підготовки майбутніх фахівців, формування у них стійкої мотивації до самостійних занять фізичним вихованням, до безперервної самостійної професійної освіти у подальшому професійному житті, є одним із факторів забезпечення необхідної особистісної конкурентоспроможності на сучасному ринку праці [2]. Аналіз мотиваційної складової самопідготовки та шляхів її реалізації засвідчує, що цей процес є складним та багатоплановим [3, 5]. Суть дидактичного процесу складається з мотивації студента до навчання, алгоритму

функціонування його навчально-пізнавальної діяльності, та алгоритму діяльності викладача по менеджменту навчання, яка переконливо демонструє, що саме мотивація студента до навчання є вирішальною атрибутивною складовою якісної освіти [1, 4]. Мотиваційні аспекти свідомого самонавчання, як складової професійного саморозвитку, пов'язані із внутрішнім поєднанням структурних складових особистісної психіки, спрямованих на її конструктивну взаємодію з навколишнім середовищем шляхом отримання особистісно значущого та адекватного вимогам соціуму результату професійної діяльності. Слід зазначити, що це постійний процес, він не обмежується змістом набутого досвіду.

Поки що в українській системі вищої освіти переважає акцентування уваги педагогічного менеджменту на чинниках зовнішньої мотивації. Водночас компетентний викладач, зацікавлений у ефективності своєї діяльності, так чи інакше звертається до цілісної системи мотивації, прагне до її активізації та

підтримання мотивації на належному рівні. Спрямовуючим компонентом мотивації є цілеспрямований мотиваційний вплив. Цей процес включає, по суті, низку ситуацій, у межах яких і відбувається мотиваційний вплив як інструмент мотиваційного забезпечення професійного самовдосконалення студента у навчальній діяльності.

В умовах важкої ситуації, яка склалась в державі та в цілому світі, спричиненою COVID-19, діючі системи мотиваційних впливів та факторів у системі вищої освіти все ще залишаються лише бажаними явищами.

Мета дослідження – проаналізувати чинники формування мотивації самонавчання студентів в умовах дистанційного навчання.

Матеріали та методи. В нашому дослідженні було використано метод анкетування та узагальнення досвіду науковців, виходячи з літературних джерел.

Отримані результати. Визначення реального ставлення студента до наполегливого навчання, як єдиного шляху отримання якісної освіти, на наш погляд, можливо через призму «звички»-потреби до читання додаткової літератури професійної тематики. На жаль, переважна більшість респондентів не мають навичок щодо регулярного читання книг, інших фахових видань та джерел інформації, окрім соціальних мереж. Виявилось, що причини низької активності студентів щодо самостійної позааудиторної роботи не пов'язані з недоліками в іншій складовій дидактичного процесу - алгоритму менеджменту навчання, тобто організації навчально-методичного процесу.

Основними формами навчання у ВНЗ є лекції і практичні заняття, науково-практичні конференції, заняття в тематичних/наукових гуртках, науково-дослідна робота з науковою літературою, Інтернетом з наступним обговоренням їх з викладачем.

В умовах дистанційної освіти концепцію навчання довелось змінити, проте зміст залишився незмінним.

Студентам, як і викладачам довелось швидко реагувати на різкі зміни під час освітнього процесу, спричинені світовою пандемією. Усі викладачі доклали максимальних зусиль в короткі строки, щоб забезпечити неперервне дистанційне навчання під час карантину. Були проведені та проводяться он-лайн заняття зі студентами на платформах Zoom, де вирішуються теоретичні та практичні питання щодо навчальної дисципліни «фізичне виховання», та на платформі Moodle, де студенти можуть ознайомитись із завданнями для самостійної роботи, відео-матеріалами та тестовими завданнями для поточного самоконтролю.

Враховуючи те, що мотиваційні чинники до самонавчання і формування професійного саморозвитку відбувається перш за все під час навчально-професійної діяльності, було з'ясовано, що студенти недостатньо приділяють уваги регулярній самостійній позааудиторній підготовці та під час заочного навчання.

Підвищення мотивації до якісного дистанційного навчання, на нашу думку, можливо за рахунок по-перше, дотримання програми навчальної дисципліни; по-друге, ерудиції і педагогічної майстерності викладача (в тому числі й використання інформаційно-комунікаційних технологій під час навчання), його авторитету серед студентів; по-третє, творчого підходу щодо викладання дисципліни. Крім того, вирішення недоліків в організації самостійної теоретичної підготовки є суттєвим резервом підвищення ефективності навчального-педагогічного процесу і значного загального покращення якості освіти.

Висновки. Студентам складно переорієнтуватися від звичного формату викладення дисципліни «фізичне виховання» на дистанційне навчання, оскільки дисципліна специфічна, має містити контроль та виховувати фізичні якості на ряду зі збереженням здоров'я. Таким чином, аналіз опрацьованих даних дає можливість виокремити складові компоненти мотивації щодо дистанційних та свідомих занять фізичним вихованням студентів, а акцентуація педагогічних

вплив на виявлених компонентах має бути основою формування мотивації студента до подальшої освіти.

Список літератури:

1. Ильницкая, А.С., Козина, Ж.Л., Лахно, Е.Г., Ильницкая, Л.В., Цеслицка, М.З., Станкевич, Б.Я., & Пилевска, В.Ф. (2014). Отношение студентов к возможностям применения современных информационно-коммуникационных технологий в учебном процессе по физическому воспитанию. Физическое воспитание студентов, 2.

2. Кривенцова, И.В., Ильницкая, А.С., Клименченко, В.Г., & Горбань, И.Ю. (2016). Актуальные проблемы физического воспитания в высших учебных заведениях Украины. Вісник Чернігівського

національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт, (139 (2)), 94-96.

3. Беспалько В.П. Слагаемые педагогической технологии / В.П. Беспалько.-М.: Педагогика, 1989.-192 с.

4. Улаева, Л.А. (2015). Факторы, влияющие на повышение эффективности занятий в группе физической реабилитации. Міжнародна науково-практична конференція «Фізична культура, спорт та здоров'я», 260-262.

5. Сакулина, Ю.В. (2018). Использование информационных и коммуникационных технологий в реализации дистанционного образования. Вестник науки и образования, 2 (3 (39)).